

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kladóhivatal
Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.

KLÓPIKATSI DIJ:
Helyben háshoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr., kapható:
a kladóhivatalban, Gross G. Polács és Friedmann F. urak üzletében.

Feladó szerkesztő
Dr. Vajna Gábor.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.
Ertekezhetni:
d. e. 8-9 és d. u. 2-4 óráig.
Telefon szám 177.

HIRDEKESI DIJ:

2 hasábos garmond-sor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr
3 hasábos garmond-sor 8 kr Nagyobb és többesör i hirdetésnél
kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 k
bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Egységes magyar nemzeti állam.

Brassó, márcz. 8.

Egységes magyar nemzeti állam volt a Bánffy programja, az a Széll Kálmán jelszava, eszménye is. És ez egészen természetes. Magyar államférfi, a ki nemcsak a jelen, de a jövő számára is dolgozik, ezt az ideált el nem feledheti. Remélhető azonban, hogy míg a sovinszta Bánffy, e programja daczára is elbukott, Széll Kálmán e programja daczára is győzni fog.

A nemzetiségek szemében olyan az egységes magyar nemzeti állam jelszava, mint a vörös kendő a bika szemében: félelmet és haragot gerjesztő. Pedig korántsem oly veszedelmes, mint gondolják. Minden magyar államférfi tudja, hogy igazi nemzeti politikát csakis reális alapon lehet csinálni. A viszonyokkal tehát minden tekintetben számolni kell s a kormányzás rendszerét ahhoz kell szabni. Sem Bánffynak nem volt, sem Széllnek nem lehet az a törekvése, hogy az egységes magyar nemzeti államot az összes nemzetiségek megsemmisítésével alkossa meg. Lehetetlenségre komoly politikus egyáltalán nem utazik. Már pedig a tótok, horvátok, szerbek, oláhok, szászok gyökeres megmagyarosítása, legalább a beláthatlan messze jövőödig merő képtelenség. Bölcs államférfiúnak mindenestre előre kell látnia, de korántsem nagyon előre, mert könnyen eltéveszti az irányt, a melyen haladnia kell. Széll Kálmán pedig bölcs politikus.

Már most mit kell érteni az *egységes* magyar nemzeti állam alatt?

Azt a szerencsés államot, a melynek a népei teljes harmóniában fognak élni egymással. A melyben semmiféle szeparatistikus törekvés, semmiféle kifelé való gravitálás meg nem teremhet, vagy legalább meg nem élhet. Azt a boldog Magyarországot, melynek minden polgára egynek vallja magát a trón és haza iránt való hűségben, lel-

kességben és kötelességben. *Egységes* nemzetnek kell lennie, a melynek minden része szorosán összefügg érzelmek és intézmények által. Ahol tehát nem csak az nem jut érvényre, hogy a magyar kedvéért szoruljon háttérbe a szász vagy oláh, hanem az sem, hogy a szász vagy oláh kedvéért szoruljon háttérbe a magyar. Egyszóval a nemzet testébe az igazgatás egyforma idegszálainak kell futniok s a részekből szintén egyforma idegszálaknak kell vezetniök a középpontba. Ma tagadhatatlanul aránytalanok a nemzet életét biztosító vezetékek. Ezeket tehát segíteni kell, és segítve rajtuk, megvan az *egység*.

Magyar nemzeti állam alatt pedig egy országnak azt a szerény és jogos állapotát kell érteni, hogy a magyarság államfentartó szerepe és fontossága minden vonalon kidomborodjék. Hogy a honalapító magyar nemzetnek minden irányban érvényesüljön történelmi hivatása s azt semmiféle ellentétes érdekek soha el ne homályosíthassák. A legelső magyar király, Szent-István koronája egy *magyar* nemzeti királyság szimboluma s Ferencz József dicső homlokán s utódaién is annak kell maradnia. El kell tehát érnie a nemzetnek, hogy a magyar faj, mint uralkodó nép a mostaninál jobban domináljon, fönttartva természetesen a nemzetiségek törvényes jogait, szabadságát.

Nemzeti állam akkor lesz Magyarország, ha a nemzet egysége és magyarsága szilárd és hatalmas lesz. Ha életének minden fázisában a nemzeti élet ere lüktet, ipar, kereskedelem, művészet, tudomány, minden a magyar haza javára hozza áldozatát. Ha népességének összege, hadserege, képviselte a külföldön, minden ízében át lesz hatva a nemzeti érzéstől, a hazafiság ama szent érzelmeitől, melyek egyedül tehetnek egy népet nagygyá, boldoggá.

Ez a program nem sérti sem a nemzetiségek nyelvét, sem vallását, sem

szokásait. De talán sérteni fogja közömbös hangulatát a nemzeti törekvések, a haza nagysága és jövője iránt. Ám e közömbösség, sőt mondhatni rideg ellenszenv a nemzet fejlődése iránt, ez az, a mit az egységes magyar nemzeti állam jelszava alatt meg kell törni, meg kell semmisíteni. Merő rágalom, mintha e jelszó a nemzetiségek végromlását jelentené, nem, csak annak a fénynek a fölvilágítását, mely mindenkit a maga fénykörébe von, hogy együtt ragyogó világ legyen.

Es ebben a magasztos törekvésben mi is hiven fogjuk szolgálni Széll Kálmánt és hatalmas pártját. Csakugyan addig nem lesz messzire szilárd jövője ennek a hazának, míg az egységes magyar nemzeti állam eszméje meg nem valósul.

Belföld.

Brassó, márcz. 8.

Ő felsége a pápának 20.000 frankot küldött, hogy Egyiptomban a tahtai kopt szemináriumban kápolnát építtessen.

Plósz Sándor igazságügyminisztert a bajai szabadelvűpárt egyhangulag képviselőjelöltjévé kiáltotta ki.

Horánszky Nándor, a feloszlott nemzeti párt volt elnöke, kedden este Fiumén át Lussinpiccolóba utazott, a hol husvétig marad.

Erkel Ferencznek, a legnagyobb magyar zeneszerzőnek özvegye a napokban halt meg a békésmegyei Gyulán, hová férjének halála után vonult vissza.

Budán a Várszínház helyett új színházat építenek.

A fővárosi Hirsch és Franck vasöntő- és gépgyár egyik pénzbeszedője, Spitzkopf Károly, a ki 8000 forintot elsikkasztott és megszökött, önként jelentkezett a győri kir. ügyészségnél, a hol azonnal letartóztatták és utnak indították Budapest felé.

Magyar-Szent-Mihályon Wittner Miklós róm. kath. lelkész szent beszédét Rácz Mátyás egy durva közbekiáltással — «Hazudtá!» — megzavarta. Az ügy a nagybecskereki ügyészség elé került, a mely most tolytatja a vizsgálatot.

A «Művelt Nők Otthona» jótékony egyesülete az első örök alapítványát 10.000 koronát egy francia születésű magyar ér-

zelmű előkelő magyar nemes ur özvegyének köszönheti, a ki nem óhajtja nevét közzétenni.

Külföld.

Brassó, márcz. 8.

Lueger bécsi polgármester helyt adott a Komensky-egyesület kérésének a X. kerületben létesítendő négy cseh nyelvtanintézet tárgyában, ellenben elvetette ugyanennek az egyesületnek kérvényét a többi kerületre vonatkozólag. Az egyesület ez ellen fellebbezett a közoktatásügyi miniszterhez.

A *boroszlói rendőrség* átiratban tudatta a budapesti főkapitánysággal, hogy egy ot-tani háztulajdonos kárára 20.000 márka értékben különféle értékpapírokat loptak el. Az ellopott értékpapírok nagyjából román záloglevelek és a sziléziai földhitelintézet részvénye.

A *muggiai öbölben* hat, valószínűleg a munkásosztályhoz tartozó férfiut, a kik csónakon Triesztbe igyekeztek, a bóra a tengerbe dobott. Öten befultak, a hatodikat megmentették.

Párisból egy Ruyffeleare Leon Herve nevű pénztáros 200.000 frank elikkasztása után megszökött.

A *spanyol minisztertanács* elhatározta, hogy valamennyi volt miniszter nyugdíját megszünteti. Gomez Imaz ellentengernagy mégis elvállalja a haditengerészeti tárczát.

Az *olasz kamara* pénzügyi bizottsága elvetette a kormány által előterjesztett összes új adójavaslatokat és elhatározta, hogy az eltörendő lisztadó helyébe negyedfél százalékos jövedelmi adópótlékot fog javasolni.

A hétfalusi katonaszabadítás pöre.

— Hetedik nap. —
(Saját tudósítónktól.)

Brassó, márcz. 8.

A mai folytatólagos tárgyaláson kihallgatták Bartha Zsigmondot, Rab Jánost, Dregán Jánosné, Bestea Jánost és Kamner Lajos az Albinában állítólag elhelyezett pénzüsszeget és a dupla visszafizetést illetőleg.

Bartha Zsigmond azt vallja, hogy hallott valamit a pénzről beszélni, de hogy kitől és hol, arra nem emlékszik.

Rab János volt zajzoni bíró azt adja elő, hogy a szolgabírói irodából kijövet kérdezte Kamner szolgabírótól, hogy igaz-e az, miszerint a nevezetteknek pénzt lefoglalták, mire Kamner szolgabíró azt felelte, hogy igaz. S arra a kérdésre, hogy miért, azt telelte, azért, hogy kétszeresen visszafizessék azoknak, a kik pénzt adtak.

Dregán Jánosné azt vallja, hogy neki pénzt ígértek azért, hogy igazat mondjon. Az Albinában elhelyezett pénzről nem tud semmit.

Bestea Juon előadja, miszerint a csendőrök annyit mondtak neki, hogy mondja meg igazán mennyit adott a megszabadulásért, mert akkor az adott összeget kétszeresen fogja visszakapni a törvényszéktől.

Kamner Lajos volt hosszutalusi szolgabíró elbeszéli, hogy ő csak is annyit hallott a pénzt illetőleg, miszerint Henter Gábornak nagyobb összege lenne az Albinában elhelyezve, de a visszafizetésről nem hallott semmit.

A Rabbal való szembesítés alkalmával azt mondja, miszerint ő nem emlékezik arra, hogy a visszafizetésről mondott volna valamit.

A fent említett tanuk közül egyiket sem eskették meg.

Ezekután telolvastatott a Foris Mihály elleni vádhatározat, a mely szerint nevezett háromrendbeli megvesztegetés büntetével, hiv. hatalommal való visszaélés vétségével és kétféle közokirat hamisítás büntetével vádoltatik.

Foris Mihály a kihallgatás folyamán azt vallja, hogy ő semmiféle pénzüsszeget nem kapott. Az utlevél utalványok kiállítását sohasem ő végezte, ő csupán az eléje terjesztetteket aláírta. Azzal, hogy kik kértek és kik kaptak utlevél utalványt, ő soha sem törődött. Miután szerinte az a jegyző teendője volt, ő még azzal sem törődött, hogy mit irt alá. Huszonkétévi bíraskodása alatt ez volt a gyakorlat s ő mindig ugy cselekedett.

A Foris ügyével kapcsolatosan kihallgatták vádlottként Negocsan Juont.

Negocsan Juonnét és Purecse Juont pedig, mint tanukat hallgatták ki, a kik igazolták, hogy Forisnak pénzt adtak a katonaszabadításért.

A tárgyalást holnap folytatják.

Felhívás

az erdélyi nép- és tájrajzi kiállítás és Kárpát-Muzeum érdekében.

Brassó, márcz. 8.

Magasztos nemzeti ünnepre készül a haza és kiváltképen erdélyi része. Erdély legdicsebb fiának, Mátyás királynak, remek ércszobrot emel Kolozsvár főterén, kegyeletes emlékeül a dicső multnak, lelkesítő zálogául a méltó jövőnek.

Pár lépésnyire attól a helytől, hol az ércalak diszlenni fog, ódon omladozó ház áll, melyben ötödfélszáz évvel ezelőtt testet öltött a nemzeti génusz: itt született Mátyás, az igazságos.

A nemzeti szellemnek egyik hű öre, tevékeny ápolója: az «Erdélyi Kárpát Egyesület» a nemzeti génusz élő fenntartójának, örök forrásának, a népleleknek pantheonjává akarja tenni dicsőségünk eme bölcsőjét, Mátyásnak kegyelet megszentelte szülőházát.

Oltárt akar itt emelni a nemzeti hagyománynak, szentélyt az őseinktől ránk maradt legdrágább szellemi örökségnek, templomot a nemzet ősi jellegének a rohanó enyészettel az utolsó órában megmentendő ereklyéi számára. Ide kívánja gyűjteni népünk eredeti mivoltának, ősi kultúrájának fogyó maradványait, enyésző nyomait, tűnő emlékeit, melyek úgy halványulnak az általános emberi civilizáció előtt, mind a hold a nap előtt. Az átalakulás természetes folyamát, a haladást nem lehet megakasztani. De éppen a célzatos haladás, a szerves alakítás, a nemzeti élet jövője, s az önismeret, mint a tökéletesedés alapföltétele számára kötelességünk megfigyelni, megmenteni, feléleszteni, érvényesíteni azt, a mi tulajdonképpen nemzetté teszi nemzetünket: népünk testi-lelki sajátosságait, jellegzetes életjelenségeit, gondolkodás- és cselekvés-módját, nyelv- és szokásait, hiedelmeket, szokásait, hagyományos alakú, célú és kezelési használati és díszítési tárgyait stb., s a legsürgősebben talán éppen az utóbbiakat, melyek a legrohamosabban enyésznek, úgy szólván nyom nélkül elvesznek.

Ezeket akarja az E. K. E. Erdélyre nézve egy erdélyi néprajzi gyűjteményben összeállítani és ezt a páratlanul érdekes néprajzi képet a legillőbb keretbe: Erdély gyönyörű tájrajzi ábrázolásai közé foglalni. És ez erdélyi nép- és tájrajzi muzeum legméltóbb hajlékú a kolozsvári Mátyás-házat szemelte ki. Így ismét kincses lesz Kolozsvár, a nemzeti hagyományok drága kincseinek letéteményese, birtokosa.

És Kolozsvár szab. kir. város nemes közönsége, megértvén a nemzeti kultur-történelem intő szózatát, méltányolván az ügy fontos és sürgős voltát, 1899. január hó 3-án, magához és Mátyás szelleméhez méltóan elhatározta, hogy teljesíti az E. K. E. kérését: restauráltatja és az erdélyi nép- és tájrajzi muzeum céljaira berendezi és tartja Mátyás szülő házát.

Van tehát illetékes gyűjtő, avatott őrző, lesz méltó hajlék, biztos mentővár a nemzeti hagyományok drága kincsei számára.

Közügyeink intézőin, kulturánk vezetőin, Erdély lakosságán áll immár méltóan megőlni a Mátyás-ház csarnokait, Erdély minden vidékére kiterjedő rendszeres, általános, illetőleg kimerítő gyűjtéssel mielőbb megmenteni Erdély legnemzetibb, legdemokratikusabb, legáltalánosabb érdekű művelődési intézményét: az erdélyi nép- és tájrajzi muzeumot.

Egyesüljünk a magasztos feladatra, a nagy nemzeti munkára. Egyesüljünk nyelv és faj, rang és osztály különbsége nélkül. Hisz mindnyájunk édes anyja e drága hon! Nem csak az erdő fája, a mező virága, hanem az itt élő nép is e föld terméke. Állítsuk egymás mellé népeink életjelenségeit, lelkének alkotásait és látni fogjuk, mennyi az érintkezés, a kölcsönhatás, a rokonvonal; látni fogjuk, hogy több van, a mi egyesít, mint a mi elválaszt egymástól; hogy a hazai népek igazi ideáljai tulajdonképpen és lények szerint közösek. És a néprajzi muzeum, a békének, az egyetértésnek, a népek testvéri szeretetének szentélye lesz, a mint Erdély mindenha temploma volt a vallási türelmek, a fajok testvéries együttérzésének.

De a tudomány érdeke is elengedhetetlenül megköveteli e hazarész minden népelemének kellő képviselését a néprajzi muzeumban. Az egybevetés megmagyarázza, megérteti az összehasonlítottakat, a részek kiegészítik, megvilágosítják egymást, az egyes vonásokból kialakul Erdélynek világos néprajzi képe, nyilvánvaló lesz az összefüggés, az okozati viszony, a hely- és időbeli vonatkozás, világosság derül népeink ősi multjának homályába.

Teremtsünk önálló táj- és néprajzi muzeumot, hiszen Mikó Imre gr. nagy munkája, az Erdélyi Muzeum főképen Erdély természetének jelenségeit, történelmének emlékeit van hivatva egyesíteni. Alkossunk új művelődési intézményt, mely népeink természetrajzának, családi, házi történetének tárháza legyen. Erdély népét akarjuk bemutatni, természetes környezetében, szerves milieujében: szemléltetve azt a földet is, mely szülte és alakította, Erdély néprajzát Erdély földrajza keretében.

A nagy nemzeti munkában részt vehet mindenki — sőt az eredmény alapföltétele, hogy mindenki részt vegyen, mint adakozó, gyűjtő, feldolgozó. Ur és paraszt, gazdag és szegény, városi és falusi egyaránt közreműködhetik a nagykeretű alkotásban. Jobbadán éppen a szegényebbeknél, az egyszerű életű falusi népnél vannak, vagy voltak használat-

ban azok a tárgyak, melyeknek alig van anyagi értékük, de melyek néprajzilag a legbecsesebbek, mint a primitív népies műveltség jellemzői, vagy az eredeti ősi kultúra maradványai.

(Vége következik.)

Irodalom.

Brassó, márcz. 8.

A *Divat Ujság* hatodik évének 5-ik száma a szokásos dúsz tartalommal megjelent. Rendkívül gazdagságu nyolczoldalas főlapján a legújabb divatot számos képpel, bő magyarázattal ismerteti, a mit megkönnyít a kétoldalas szabásmintáiv. Színes divatképe hónaponként a legremekebb öltözékeket ábrázolja, míg kézimunka-mellékletén az egyszerűtől egészen a pompásig való kézimunka magyarázatokat hozza oly könnyen megérthető modorba, hogy az ma már számos leányiskola tanító lapjává vált. E mellett olvasói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számhoz mellékelt szórakoztatót kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jó tanácsok töltik ki. A hónaponként kétszer megjelenő *Divat Ujság* nagyon olcsó. Postán való szállítással negyedévenként 1 frt 10 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, VIII. Rökk Szilárd-u. 4. sz.

Gyermek Divat, az anyák e kedves ujsága, hatodik évének 3. száma megjelent. Körülbelül 100 képpel tarkított főlapján hasznosan oktatja a szorgos anyákat arra, hogy az elhasznált vagy a nagyok kinötte ruhát miképp kell a kicsinyek számára átalakítani vagy újat varrni. Könnyebbségére van ebben a minden számhoz mellékelt kétoldalas szabásmintáiv. Ezenkívül az apróságokat is kellemesen szórakoztatja, a mennyiben játékszerek és apró tárgyak készítésére oktatja. A *Gyermek Divat* hónaponként megjelenő ujság. Előfizetési ára a lehető legolcsóbb: egész évre 2 forint 20 krajcár, postán küldve. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Rökk Szilárd-u. 4. sz.

A *Patyolat* hatodik évének 3. száma megjelent. Ez az egyetlen magyar ujság, mely kizárólagosan a tehérnemű divattal foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan részletességgel és alaposítással, hogy az olvasója nincs ráutalva a készen vett és drága fehérneműre, hanem minden darabját otthon maga megcsinálhatja a minden számhoz mellékelt, magyarázatokkal ellátott kétoldalas szabásmintáiv segítségével. A *Patyolat* minden hónap elsején megjelenő ujság, melynek egész évi előfizetési ára a postán való küldéssel 2 frt 20 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Rökk Szilárd-u. 4. sz.

HIREK.

Brassó, márcz. 8.

— **Kinevezés.** Brassó vármegye főispánja Purvul Tódor igényjogosultsági igazolvánnyal ellátott cs. és kir. gyalogsági őrmestert vármegyei utmesterré nevezte ki.

— **Közgyűlés.** Az Erdélyrészi Kárpát Egyesület brassómegyei osztálya márczius hó 19-én d. e. II órakor a magyar kaszinó helyiségében közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: Jelentések és titkár választása.

— **Vargyasi Ferencz temetése.** A brassói róm. kath. főgymnásium váratlanul elhunyt igazgatóját, Vargyasi Ferencz áldozópapot tegnap délután három órakor temették el nagy részvét mellett a főgymnásium épületéből, a melynek rajztermében a halott feküdt. Alig három óra előtt nagy

és előkelő közönség gyűlt össze a gyászos iskola udvarán. Ott voltak a brassói középiskolai tanártestületek képviselői között a szász és oláh főgymnásium igazgatói és tanárai is. A pénzügyigazgatóság, a forgalmi főnökség, az állomás főnöksége, az ügyvédi kamara, az adóhivatal, a magyar kaszinó és a polgári kör s még több hivatal, intézet és testület, köztük a tanítótestület is, szintén képviseltette magát a temetésen. A főgymnásium tanári kara és ifjúsága teljes számban, bár nem egy csoportban vett részt. Az elhunyt érdemes igazgató temetésére a gyulafehérvári püspök is elküldte képviselőit, de megjelent számos volt tanítványa is Vargyasi, Brassóból, Hétfaluból, Sepsi-Szent-Györgyről s két rokona a vidékről. A vármegye részéről Pánczél István főjegyző, a város részéről Farkas Mihály főkapitány volt jelen. A halottat az ifjúság megható gyászadalának hangjai mellett hozták le a halottas kocsizhoz, mely nagyszámu közönségtől kísérve, csakhamar megindult a róm. kath. temetőbe, a hol az ünnepies gyászszertartás után, melyben az elhunyt lelkészársai csaknem kivétel nélkül résztvettek, a koporsót lebecsátották a sirba. Ekkor az ifjúsági dalárda Jaschik Gyula karnagy vezetésével újra énekelt, a főgymnásium tanári karának egyik tagja pedig gyászbeszédet tartott, mire a szomorú aktus véget ért s a részvevő közönség eloszlott.

— **Vonatkésés.** A reggel 8 órakor Budapest felől Brassóba érkező 506 számú személyvonat ma reggel 15 percet késést, a minek oka abban rejlik, hogy N.-Szebenben az ezen 506. számú személyvonathoz Kis Kapuson csatlakozó 7303 számú személyvonatnak összeállításával tolatás közben a váltókjárónál egy átmeneti kocsi kisiklott és így a 7303. számú vonat N.-Szebenből csak a kisiklott kocsi újra beemelese után nagy késéssel indulhatott el, az 506. vonathoz pedig ennek következtében 1 óránál többet kellett várnia Kis Kapuson a Nagy Szebeni vonatra. Ezen egy órai késedelmet azonban a vonat utközben gyorsított sebességével annyira pótolta, hogy Brassóba csak 15 percznyi késedelemmel érkezett. Az 506. sz. személyvonat ezen késése következtében késést a Brassóból reggel 5 óra 8 perczkor induló 527. számú vegyes vonatis.

— **A tüzvész által sujtott ó-brassói iparos Nagy Géza kádár tellegélyezésére** újabb adakozott: Nagy Sarolta, kárpitos neje 1 frt. Ehhez adva a lapunk hétdoi szárában kimutatott 23 frt 40 krajczárt, lesz a fösszeg 24 forint 40 krajczár. Adományokat szerencsétlenül járt iparos polgártársunk számára, a ki tél idején 8 kis koru gyermekkel hajlék és kereset nélkül maradt, szívesen el fogad a kényorületes szívü emberbarátoktól lapunk szerkesztősége.

— **Magyar szindarab a német szindarabon.** Bauer Leo itt működő német szindarabulata holnap csütörtökön este két magyar szindarabot hoz színpadra. Az egyik Dóry Álné író »Estély» címü egy felvonásos dramolettje, a mely a budapesti nemzeti színházban nagy sikert aratott, és a melynek szerzője a magyar arisztokrata világ egyik szellemdus nőtagja, a ki mint tárczairó is kiváló nevet szerzett magának. A másik Murray: »Huszárszerelem» cz. vígjátéka, a melyet Buchbinder fordított németre. E két darab Wornernek a társulat rendezőjének a jutalomjátéka lesz. Mindenesetre kíváncsiak vagyunk arra, hogy hogyan szeret és hogyan káromkodik a német — huszár.

— **Nyilvános köszönet.** A négyfalusi Emke olvasókör f. hó 4-én rendezett táncestélyén felülfizettek: dr. Póka Dezső és Killyéni Endre urak 1—1 frt, Bacsó Mihály, Bartha Imre, Kádas József, Petrovics Pál, Sánek András urak 50—50 krt, mely szíves adományokért e helyen is köszönetet mond a rendező bizottság.

— **Megbízás.** A földmivelésügyi miniszter Fábér Tódor kir. gazdasági segédet, alsó-árpási járásra nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Fiatalszerző.** Kolozsváron a nemzeti színházban tegnap este egy Karácsonyi Aladár nevezetü első tanfolyamot hallgató 18 éves jogásznak »Rózsatövis» címü dramolette-jét adták elő. Az ifju szerzőt kitapsolta és szép babérkoszorúval jutalmazta a közönség.

— **Az Osztr. Elemi Biztosító Részvénytársaság,** mely Bécsben 1897-ben nagyiparosok által 4 millió korona teljesen befizetett alaptőkével alakult, működését Magyarországra is kiterjesztette és »Osztr. Elemi Biztosító Részvénytársaság Magyarországi Fiókigazgatósága» czég alatt Budapesten (V., Sas-utca 14.) képviselőiséget létesített, melynek tagjai dr. Matlekovits Sándor ur val. bels. titk. tanácsos, a társaság igazgató tanácsosa stb. és Sebestyén Henrik ur. Az új képviselőiség működését már megkezdte és egyelőre a tüzbiztosítási ágazatot cultiválja. A társaság hivatásának tartja, hogy ugy a gazdaközönség, mint a gyárak, iparosok és kereskedők érdekeit a biztosítás terén a lehető leghatásosabban felkarolja, mit ugy mérsékelt díjak kiszabásával, mint a károk felvételénél szem előtt tartandó kifogástalan méltányossággal annál is inkább elérni vél, minthogy a társaság e tekintetben más biztosító vállalatokkal szemben semmitéle kötelezettségben nem áll.

— **Gyermekkel és nőekkel** babkávét itatni évek óta orvosok és gyógytudósok által, rövid idő előtt ismét egy ismert tudós által Bécsben, azok egészségi és testi ereje elleni vétkezésnek állítottott. Még oly sok családban folatják azon rossz szokást, hogy a napot ezen ideizgató itallal kezdik meg és azt többszörösen délután ismét az asztalra hozzák. Csoda-e tehát így, ha a jobbmódu családokban, a hol a nők testileg tul vannak erőltetve, a sápkórban szenvedők, vérszegények, idegesek és gyengék száma mindig jobban növekszik? És mégis módjában áll mindenkinek ezen ártalmas szokás beszüntetése, a mely többnyire csak tudatlanságból tolytattatik. A hol a szülők évek hosszán át való megszokottág következtében a babkávéről nem akarnak mindjárt egészen lemondani, ott ennek keverése által a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávéval, eleinte egy harmadig, később félig, a kávéital finomult jóízűs mellett egészségileg majdnem ártalmatlanná tehető. Gyermeknek azonban egészen a tizenötödik évik, nevezetesen leányoknak és betegeknek vagy gyengébb személyeknek, ne sajnáljuk a kis fáradságot, a Kathreiner-féle maláta-kávétbab-kávé nélkül, és pedig jó erősen, elkészíteni. Az ize és az illata ugyanolyan, mint a babkávée, tápláló erejü és egészséges, és minél tovább issza az ember, annál többet kíván belőle. Valódián mindenütt az eredeti csomagokban kapható, mindazonáltal őrizkedjünk minden csekély értékü hamisítványtól és különösen a nyitottan kimért árutól, a mely gyakran hamisan »nyitott Kathreiner-kávé»-nak nevezetik, de a legcsekélyebb köze sincs ezen valódi maláta-kávéhoz.

Arverési hirdetés.

A fogarasi m. kir. állami ménésbirtok 1898. évi terméséből 350 q. buza, folyó évi márczius hó 16-án délelőtt 11 órakor a ménésbirtok igazgatóságánál megtartandó zárt írásbeli ajánlati tárgyalás útján el fog adatni.

Az eladó buzából 120 q. a fogarasi 230 q. pedig a ménésbirtok sárkányi majorjában van elhelyezve és bármikor megtekinthető.

Venni szándékozóknak a részletes árverési feltételek díjmentesen megküldetnek, ép így kívánatra az eladó buzából is minta küldetik.

Fogaras, 1899. febr. hó 20 án.

Fogarasi m. kir. áll. ménésbirtok igazgatósága.

Brassó és vidékére egy megbízható lehetőleg óvadékképes kerületi főügynököt

és egy fixum és jutalék mellett alkalmazandó szolid és kellő helyismerettel bíró szerző hivatalnokot keresünk, a szakmában nem jártasok kellő kiképzetésben részesülnek. Legalkalmasabbak nyugalomba vonult kereskedők, katonatisztek és közhivatalnokok valamint olyan egyének a kiket rendes hivatásuk teljesen nem foglalja el.

Az általános gyermek és népbiztosító intézet m. sz. erdélyrészi főügynöksége Kolozsvárrt.

Sz. 1326/99.

Pályázati hirdetés.

Brassó vármegye felvidéki járás, Feketealom községben üresedésbe jött közlegeti orvosi állás betöltése céljából az 1886. évi XXII. t. cz. 82. §-a értelmében pályázatot nyitok:

Ezen állás a következő javadalmazásokkal összekötöttik:

1. Évi fizetés 800 frt.
2. Megfelelő uri lakás természetben, udvar, istálló és kerti telekkel.

3. Díjjak a betegek látogatásáért:

a) nappal 20 kr.
b) éjjel 30 kr.

4. Hullalevél kiállításáért 15 kr.

5. Kisebbit műtét után 50 kr.

6. Nagyobb műtét után 1 frt.

Mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak felhívom, hogy folyamodványaikat az 1876. évi XIV. t. cz. 143. és az 1883. évi I. t. cz. 1 és 9 §-ában előirt minősítvényt igazoló okmányokkal felszerelve, legkésőbb f. é. márczius hó 24-éig délután 6 óráig alólirotthoz nyujtsák be, mivel később beérkező, vagy nem kellően felszerelt folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Brassó, 1899. márczius 8-án.

Fischer Frigyes
h. főszolgabíró.

157 (1-3)

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

HOFF maláta- készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- gyomorbántalmaknál, nemkülönb a labadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. —
Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyeduli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Bögré, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Íze nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. —
Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mell-czukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja

Gyengeségénél, vérszegénységénél, idegességénél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkóránál és általános gyengeségénél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolai orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivonat mell-czukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólérhetlen hatása. A valódi maláta melleczukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr.
egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mell-czukorkáinak hatása makacs köhögés ellen. Zedlitz Neukirch lovag Waldenburg Ozukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítenek. Busch plébános, Weischütz.

Raktár Brassóban: Roth V., Stenner F., Kugler E., Jekelius E., Hornung Gyula gyógyszerházaiban Demeter Eremias unokái üzletében.

Magyarországi kizárólagos főraktár: Török József gyógyszerháza Budapest, Király-utca 12.

—|| Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve. ||—

Laptulajdonosok: Moór Gyula és Trattner H. Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdájában. Nyomdatulajdonosok: Trattner H. és társ